

# Sunce na vašem krovu

Piše Lidija Lavrnja, Snimio: Nikola Turina



Hrvoje Marušić

Da se prirodni energetski resursi s vremenom iscrpljuju poznata je stvar, kao što su poznata i nastojanja da se pronađu novi, te da se s postojećim čim racionalnije postupi. Premda je riječ o aktualnim problemima, još uvijek im se u domaćoj javnosti ne posvećuje dovoljno velika pozornost. Uglavnom, kada dođe do naftne krize ili krize s opskrbom plina, onda ove teme počinju izbijati u prvi plan. Grad Opatija odlučio je ne kaskati za Europom u kojoj se ovoj problematici pridaje sve veća pozornost,

te je na dnevni red sjednice Gradskog vijeća održane 8. prosinca stavio i točku koja se odnosila na uvođenje sustavnog gospodarenja energijom na području Grada Opatije. Vijećnici su ovaj prijedlog jednoglasno prihvatili, a u skladu sa donesenim zaključcima u proračunu Grada Opatije za 2011. godinu osigurano je 200.000 kuna, od čega dobar dio za poticaje građanima. Inicijator stavljanja ove točke na dnevni red je HNS-ov vijećnik Hrvoje Marušić, koji je ujedno i autor prezentiranog materijala. Marušić je i osobno sudjelovao u pripremi i provedbi nekoliko projekata vezanih uz energiju u Primorsko-goranskoj županiji, za koje su osigurana znatna financijska sredstva Europske unije, a od kojih je projekt Regionalne energetske agencije Kvarner na natječaju u okviru programa "Intelligent Energy Europe" 2007. godine bio proglašen najboljim u svojoj kategoriji. Kako će uskoro u Županiji biti zadužen za sektor energije, bio je to još jedan dodatni razlog da porazgovarao s njim o ovoj aktualnoj problematici.

"Ne treba naglašavati -ističe Marušić- koliko je ovo bitna i aktualna tema, obzirom da je samo pitanje vremena kada će nafta opet početi rušiti cjenovne rekorde, plina za sada u Opatiji nema, a izvjesno je da će uskoro koštati isto koliko i lož-ulje. Za razliku od drugih gradova diljem Europe i svijeta, pa čak i Hrvatske, u Opatiji se ovim problemom do sada gotovo i nije bavilo. Prema dostupnim informacijama, dosadašnje aktivnosti po ovom pitanju u Opatiji se svode na potpisivanje Povelje o sustavnom gospodarenju energijom (a dalje od samog potpisa se nije stiglo), te opreme dijela javne rasvjete štednim žaruljama. Ova gradska vlast, a siguran sam da to podržavaju sve političke opcije u Opatiji, želi konačno učiniti nešto po ovom pitanju, točnije, učiniti da se Grad Opatija svrsta među one gradove koji sustavno gospodare energijom. Konačni cilj ove inicijative jest vrlo jasan - građanima, gospodarstvu i institucijama Opatije omogućiti uštede na energiji, te doprinijeti zaštiti okoliša. To se može učiniti sustavnim i racionalnim gospodarenjem energijom same gradske uprave, trgovačkih društava i institucija, informiranjem i educiranjem javnosti, te novčanim poticajima za primjenu izvora obnovljive energije za građane i gospodarstvenike. «

Navodi da su mogućnosti razne, treba samo pogledati što već odavno rade drugi. Intencija je da se za početak Grad Opatija uključi u županijski program sufinanciranja solarnih kolektora (za toplu vodu) "Sunce na vašem krovu", a potom da se razviju i vlastiti opatijски programi. Programi o kojima se već razmišlja se primjerice odnose na sufinanciranje ugradnje svih vrsta instalacija za korištenje obnovljivih izvora energije (fotovoltaične ploče, toplinske pumpe i td.), poticanje energetske učinkovitosti gradnje, subvencioniranje poduzetničkih zajmova namijenjenih u ove svrhe, te daljnji razvoj javne rasvjete u smjeru primjene LED tehnologije.

Promjene u sustavu gospodarenja električnom energijom u Hrvatskoj također otvaraju zanimljive mogućnosti. U uvjetima smanjenih proračunskih prihoda, izuzetno je kaže privlačna pomisao da primjerice *Komunalac Opatija* ostvaruje prihode proizvodnjom električne energije, čime bi se ne-



Da interes za sustavnim gospodarenjem energijom postoji, dokaz je i vrlo dobro posjećena javna tribina na ovu temu, koju je u Opatiji HNS organizirao tijekom listopada. Sada se ova tema našla i na Gradskom vijeću, čime se kaže Marušić otvaraju mogućnosti da se mjere energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije primijene i na području Grada Opatije. To može donijeti značajne koristi Opatijcima, ali i samoj gradskoj upravi ukoliko se ti principi i mjere primijene i na najznačajnijim gradskim projektima poput sportske dvorane.

izravno rasteretili i gradski, ali i kućni proračuni. To nije naučna fantastika, već nešto što se uvelike primjenjuje u nekim drugim sredinama i to putem malih solarnih elektrana na krovovima gradskih zgrada ili mikro hidroelektrana u magistralnim vodoopskrbnim cjevovodima. "Uštede" su posebna priča, pa se samo daljnjom modernizacijom sustava javne rasvjete mogu ostvariti uštede koje se mjere stotinama tisuća kuna. Svemu tome dodajmo doprinos zaštiti okoliša kroz štednju energije i zamjenu fosilnih goriva obnovljivim izvorima. Prema jednom nedavnom istraživanju samo zamjenom žarulja i regulacijom intenziteta javne rasvjete u Opatiji je moguće smanjiti emisiju CO2 za čak četrdeset tona godišnje. Naravno, za ostvarenje predloženih mjera potrebna su i određena ulaganja, ali postoje i brojni izvori bespovratnih sredstava kako Europske unije tako i nacionalni. Treba se samo na vrijeme odlučiti i pripremiti projekte. – zaključuje Marušić

## Korisne informacije i kontakti

- primjer vrlo konkretne koristi za građane – uključivanjem u županijski projekt „Sunce i na vašem krovu“, odnosno sufinanciranjem ugradnje sustava grijanja vode sunčevom energijom, prosječnom domaćinstvu ova investicija postaje isplativa u roku od samo tri godine, što je već u prvoj fazi projekta prepoznalo više od 200 domaćinstava na području Županije – ovo je ujedno dokaz da postoji vrlo velik interes javnosti za ovakve programe
- kontakti institucija koje vrše savjetodavne usluge, ali i provode različite programe sufinanciranja
  - REA Kvarner (županijska energetska agencija) koja je na usluzi građanima za savjetovanja po pitanjima EE/OIE - [www.reakvarner.hr](http://www.reakvarner.hr) Tel. 051/ 631 844, 634 330 • Fax. 051/ 263 751 • Mob. 098 259 918 Mail. [darko.jardas@reakvarner.hr](mailto:darko.jardas@reakvarner.hr)
  - FZOEU (Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost) [www.fzoeu.hr](http://www.fzoeu.hr) • Ksaver 208 • 10000 Zagreb tel:01/ 5391 800 • fax:01/ 5391 810 • e-mail:kontakt@fzoeu.hr
  - Program poticanja energetske učinkovitosti UNDP (Agencija za razvoj Ujedinjenih naroda) [www.energetska-efikasnost.undp.hr/](http://www.energetska-efikasnost.undp.hr/) Tel.:01/6331 887 • Fax.:01/6331 880 • Bednjanska 1, Zagreb